

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Félsz. évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A politikai helyzet. Csend a politikában.

Budapest, jul. 3. A politikai életben teljes csend állott be. Alig néhány képviselő tartózkodik Budapesten. A szövetség ellenzék vezérlőbizottsága szerdán délelőtt ülést tart, amelyen a politikai helyzetet és a függő ügyeket fogják tárgyalni.

Fejérváry reménykedik.

Budapest, jul. 3. Beavatott forrás szerint Fejérváry Géza báró miniszterelnök nem adta föl a reményt arra, hogy sikerülni fog létrehozni a megegyezést, ennek következtében legközelebb ismét tanácskozássra fogja összehívni az ellenzék néhány politikusát.

Bizalmatlanság a kormány ellen.

Budapest, jul. 3. Bácsbodrog és Arad vármegyék mai közgyűlésükön bizalmatlanságot szavaztak a kormány ellen.

Az adóbevétel csökkenése.

Budapest, jul. 3. A budapesti adópénztáraknál az év első felében négy millió koronával kevesebb adó folyt be, mint a múlt év első felében.

A bonyhádi választás.

Szegsárd, jul. 3. Tolna vármegye központi választmánya Perczel Dezső volt kerületében, a bonyhádi választókerületben a képviselőválasztást július 12-ére tűzte ki. A mandátumért Weber János nagybérlő és Schwarz Antal ügyvéd küzdenek, mind a ketten függetlenségi programmal.

Az orosz forrongás.

A Potemkin megadta magát.

Szent-Pétervár, jul. 3. Hivatalosan megerősítik, hogy a Potemkin hadihajó tegnap délután fél hat órakor megadta magát Krieger szebasztopoli tengernagynak.

Szent-Pétervár, jul. 3. A Potemkin csak akkor vont fel fehér lobogót az árbocra, mikor Krieger tengernagy két páncélos hajóval megtámadni készült a hajót. A fellázadt hajó legénységének nagyrésze, több mint négyszáz ember, kivetett a partra s a parti hatóságnak adta meg magát; a többi, mintegy kétszáz ember, Krieger fogságába került. Egyetlen tiszt sincs az összes elfogottak közt. Odessza utcái csendesülnek s úgy látszik, a rend teljesen helyreáll.

Odessza, jul. 3. A Georgij orosz páncélos hajó bevezett Odesszába és tárgyalást kezdett a hatóságokkal. A lakosság még mindig igen izgatott. A prefektus elrendelte egy szálloda bezárását, mert ablakaiból bombákat dobtak az utcára.

Páris, jul. 3. A *Matin*-nak jelentik Szent-Pétervárról, hogy az Odesszából érkezett hírek mind megnyugtatók ugyan, de mind azt kérdik, hogy mit jelent az, hogy a szebasztopoli hajóraj visszatért Szebasztopolba s a Potemkin visszahagyta Odesszában.

Odessza, jul. 3. A Potemkin tegnap Odesszából a román partok felé indult.

Bukarest, jul. 3. A Potemkin tegnap este megállott a kostanzai kikötő előtt.

Kisenev nem lázadt föl.

Kisenev, jul. 3. A lapok ama hírei, hogy itt kiűtött a sztrájk s az általános forradalom és hogy kozákcsapatok tartják megszállva a várost — teljesen alaptalanok.

Miniszterváltozások.

Szent-Pétervár, jul. 3. Szaharov hadügyminiszter lemondását a császár elfogadta. A lemondott belügyminiszternek, Bulygin-nak helyére Ignatiev tábornok, kievi kormányzó van kiszemelve.

Miben bisik a császár?

Berlin, jul. 3. Az összes lapok az oroszországi forradalommal foglalkoznak. Konstatálják, hogy a császárt megnyugtatta környezete azzal, hogy a forradalom csak részleges, szervezve nincs, vezetői sincsenek s így egységes erőt nem fejthet ki. A forradalmi eszme egyetlen lángszű képviselője, Tolstoj, nem vesz részt a vezetésben, a többi vezetők pedig ismeretlen nagyságok, kik nagyobb szabású forradalmi politika propagálására képtelenek. Így Oroszország forradalma majd saját vérebe fog fuladni — s a csári hatalom meg lesz mentve.

A háború.

A japánok előnyomulása.

Szent-Pétervár, jul. 3. Linevics tábornok táviratozza a császárnak, hogy június 26-án a japánok Beihe mellett ismét előnyomultak. Az orosz előőrsök kénytelenek voltak visszavonulni, később azonban erősítést kapván, feltartóztatták az ellenséget. Ugyane napon a japánok Logusannál és Juliancsi mellett is előnyomultak Vanhegore felé.

A bányakerület új püspöke.

Budapest, jul. 3. Budapesten ma délben bontották fel a bányakerületi ág. evang. püspöki szék betöltése céljából beküldött szavazatokat. A legtöbb szavazatot Bachát Dániel budapesti ág. evang. esperes kapta, e szerint őt választották meg püspökké.

Elkobozott ujság.

Budapest, jul. 3. Az ügyészség elkobozta a *Westungarische Volksstimme* című szociáldemokrata lapot egy becsmérlő cikk miatt, amelyben József Agost főherceg névváltoztatásával foglalkozott.

Öngyilkos kereskedő.

Budapest, jul. 3. Silczér Jakab, budapesti kereskedő, ismeretlen okból agyonlőtte magát.

Kruspér István meghalt.

Budapest, jul. 3. Kruspér István, nyugalmazott műegyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, 87 éves korában ma Budapesten meghalt.

Kruspér István, hírneves matematikus és geodéta, 1818. január 25-én született Miskolcson. Középiskoláit szülővárosában végezte, azután Késmárkon jogot hallgatott. De inkább a mérnökséghez érzett kedvet s mérnökgyakornok lett, majd Bécsbe ment és három évig látogatta a műegyetemet. Stampfer tanár aszisztense lett, mely állásában végleg elhatározta, hogy a tanári pályán marad. A pesti József-ipartanodára 1850-ben hívták meg, hogy a mechanikából népszerű előadásokat tartson. 1857-ben mint műegyetemi helyettes tanár, később, egész 1894-ben történt visszavonulásáig, mint rendes tanár előadta a mennyiségtant, a mechanikát, a technológiát, de a tanintézet fejlődésével később csupán a fő tárgyat: a geodéziát. 1858-ban az Akadémia levelező, 1869-ben pedig, mikor *Földmértan* című munkája megjelent, rendes tagjává választotta és nevezett munkáját 200 arany jutalommal tüntette ki. A mérnöki műszerek közül nem egyen tett rendkívül elmés javítást. 1870-ben Szily Kálmán műegyetemi tanárral együtt kiküldtek Párisba, hogy a Nagy Károly-féle méter- és kilogramm-etalonokat az eredetiekkel összehasonlítsák. Ekkor jöttek rá, hogy a komparátor sínjének elgörbülése miatt a mérőpálcákat hordó kocsik kerekei egyenetlenül fognak gördülni, amiből hiba származik. Megadták a módszert is a hiba kiszámítására és kiküszöbölésére. A külföld nagyban méltatta a magyar tudós működését. Még ez évben mint a kormány kiküldöttje szerepelt a méterkonferencián, sőt később a bizottság tagjává is megválasztották. 1874-ben felállította a kormány a mértékhitelítő hivatal, melynek igazgatója lett. Itt két új mérleg-rendszer készített, melyeknek egyike az 1878-iki párisi kiállításon ezüst érmet, a másik pedig az 1885-iki brüsszeli kiállításon arany érmet nyert. E munkásságán kívül számos igen becses értekezést is írt.

Fiumei iskolai Értesítők.

II.

A *belvárosi* (Scarpa-téri és Ospedale-utcai) állami elemi fiúiskola Értesítője *Kárpáthy György* igazgató-tanár szerkesztésében jelent meg.

A tanulók összes száma a tanév végén 538 volt, az előmenetel tekintetében a tanügyi eredmény dicséretes, amennyiben csak 36 tanuló kapott elégtelen osztályzatot.

Az állami *kisdedővő* 41 gyermek járt; ezekért 2 korona havi díj fizetendő.

Siketnéma-tanfolyam is van rendszeresítve s azt *Schneider* Ferencz tanító vezeti; négy tanuló nyert ebben oktatást.

A jövő tanévre való beiratások (az elemi fiúiskolába, a *kisdedővő*ba és az ismétlőiskolába) szeptember 1., 2., 3. és 4-én délelőtt 9-től 12-ig az Ospedale-utcai iskolaépület földszintjén levő igazgatósági irodában és a Scarpa-téri I. emeleti helyiségeiben eszközölközhetnek.

A mindennapi elemi fiúiskola I. osztályába a 6 évet betöltött fiúk vétetnek föl. A további osztályokba azok a tanulók vétetnek föl, akik az előző osztályról legalább elégséges bizonyítványt képesek fölmutatni, vagy fölvételi vizsgát tesznek.

Az ismétlőbe a 12 évet betöltött tanulók vétetnek föl, akik a mindennapi iskolába már nem kötelesek járni.

A *kisdedővő*ba a 3 évet betöltött fiú- és leánygyermek születési adataikat igazoló tanúsítvány s az oltási bizonyítvány alapján vétetnek föl.

A tanulók a beiratáshoz szülőjük vagy ennek megbízottja kíséretében tartoznak megjelenni és születési bizonyítványt meg oltási vagy újraoltási igazolványt kötelesek hozni a következő adatok hiteles bejegyzése végett: a tanuló neve, születési éve, hónapja és napja, a szülő vagy gyám neve, foglalkozása és lakása (utca, házsám), oltás, illetve újraoltás éve.

A fölvételi és javító vizsgálatok szeptember 1—4 napjain délután 3 órakor fognak megtartatni.

Az ünnepélyes Veni Sancte szeptember 5-én lesz. A rendes tanítás a rákövetkező napon veszi kezdetét.

A beiratásoknál az elemi iskolai tanulók részéről fizetendő díjak a következők: 1) 30 fillér nyugdíj-járulék az 1891. XLIII. törvény-cikk értelmében; 2) 50 fillér a könyvtárra; 3) 1 korona a segélyező-egylet javára. E díjak fizetése alól a szegény tanulók részben vagy egészen is felmenthetők.

A tankönyvek ugyanazok maradnak. Az I. osztálybeli olasz ABC-könyvből és a IV. osztálybeli olasz olvasókönyvből az *első kiadást* használják, tehát az szerzendő be.

A *belvárosi állami elemi leányiskola* s a *kisdedővő* értesítőjét *Mathiassi* Eugenia igazgatónő szerkesztette.

A tanulók száma az év végén a hat osztályban összesen 271 volt; az ismétlőben 10 s a *kisdedővő*ban 73, kik havi 2 korona díjat fizettek. A tanulmányi eredmény általában dicséretes; mindössze 21 tanuló nyert elégtelen osztályzatot.

A jövő tanévre szeptember hó 1-én, 2-án és 3-án reggel 9 órától 12 óráig lesznek a beiratások.

Szeptember 1-én és 2-án délután 3 órakor lesznek a felvételi, pótló és javító vizsgálatok.

A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember hó 4-én lesz.

Az elemi iskola I. osztályába a 6 évet betöltött növendékek vétetnek föl. Ezek a beiratáskor a születési adatokról szóló tanúsítványt és oltási igazolványt kötelesek felmutatni.

A más intézetből jött tanulók nyilvános bizonyítványuk és születési tanúsítványuk felmutatása után vétetnek föl.

A 12-ik évet betöltött növendékek az ismétlő iskolába beiratkozni tartoznak, ha ta-

nulmányukat a polgári vagy felsőbb leányiskolában folytatni nem óhajtják.

Az oltási vagy újraoltási bizonyítványt minden tanuló köteles a beiratáskor felmutatni.

A tanulók a beiratáskor szülőjük vagy annak megbízottja kíséretében tartoznak megjelenni.

Az országos tanítói nyugdíj-alapra minden tanuló 30 fillért, a segély-egyesület javára 1 koronát, a könyvtárra pedig 50 fillért fizet. E díjak fizetése alól részben vagy egészen azok a növendékek menthetők fel, kik szegénységüket kellőképpen igazolják.

A *kisdedővő*ba a 3-ik évet betöltött növendékek a születési adatokat igazoló tanúsítványt és az oltási bizonyítvány alapján vétetnek fel.

A *plasse-mlakkai állami elemi fiú- és leányiskola* Értesítőjét *Luttár* Miklós igazgató-tanító adta ki.

A négy osztályu fiúiskolába járt 115, a hat osztályu leányiskolába pedig 153, összesen 268 tanuló. A fiúk közt 10, a lányok közt 14 nyert elégtelen osztályzatot; a többiek érdemsorozata általán jó.

Az iskolával kapcsolatos *kisdedővő*ba 60 gyermek járt.

Az 1905—1906 iskolai év szeptember 1-én kezdődik.

Beiratási napok szeptember 1—4-ig, délelőtt 8—12 óráig.

Az ünnepélyes Veni Sancte szeptember 5-én lesz és a rendes iskolai tanítás a rákövetkező napon veszi kezdetét.

A beiratás az iskola épületében az igazgatói irodában történik.

Az iskola első osztályába minden 6 évet betöltött növendék felvétetik; első oltási bizonyítvány felmutatandó.

Az iskola további osztályaiba azok a növendékek vétetnek föl, kik az előző évről legalább elégséges bizonyítványt képesek felmutatni vagy felvételi vizsgát tesznek.

Az általános ismétlő iskolába 12 évet betöltött tanulók vétetnek föl.

A beiratáson a tanulók szülőik vagy gyámjaik kíséretében jelenjenek meg; a beiratáskor a következő adatok szükségesek: A tanuló neve, születési évi, hónapja és napja, a szülő vagy gyám neve, foglalkozása és lakása; oltási, újraoltási bizonyítvány.

Az 1801. XLIII. törvény-cikk értelmében minden tanuló köteles 30 fillért, könyvtárra 50 fillért, az értesítőért 40 fillért, összesen 1 korona 20 fillért fizetni.

E díjak fizetése alól csakis az igazolt szegény tanulók menthetők fel.

Azok a jó tanulók, kik szegénységüket bizonyítvánnyal képesek igazolni, tankönyvekkel segélyeztetnek.

Előfizetési felhívás.

Július hó 1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra.

„A Tengerpart” ünnep és vasárnap kivételével naponként délután hat órakor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „
Egyes szám ára 8 fillér.	

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart” kiadóhivatala.
Fiume, Riva Szápary, Adria-palota.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deák 34. szám* alatt levő dohánytözsdében (a Hungária-szálló és a Csizmás-féle fióküzlet között.)

KÜLÖNFÉLE.

Az Autonóm Egyesület közgyűlése.

A *Fiumei Autonóm Egyesület* tegnap délelőtt 11 és fél órakor tartotta rendes évi közgyűlését a Deák-szálló nagytermében, *Duimich* János elnöke alatt. A közgyűlésen kétszáz-nál többen vettek részt.

A jegyzőkönyvet *Dobrovics* János titkár vezette.

Az ülés megnyílt után az elnök meleg szavakkal parentálta el az egyesületnek a múlt évben elhalt tagjait; aztán a titkár olvasta fel a múlt évi június hó 15-én tartott évi közgyűlés jegyzőkönyvét, melyet észrevétel nélkül hitelesítettek.

Ezután az egyesület múlt évi működését ismertető elnöki jelentést olvasták fel, melynek kapcsán az egyesület vagyoni mérlege s a szegény iskolás gyerekek javára gyűjtött tőke kimutatása terjesztett be, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Érdekes epizód volt az, hogy *Ravasiní* rámutatott a jegyzőkönyv egy tételére, melyben az áll: „a jó egyetértés, mely a magyarok s az olaszok közt van”; szerinte „olasz” helyett „fiumei”-t kellene mondani, nehogy félreértések támadjanak.

Candotti erre azt válaszolta: Helyesen van írva a jegyzőkönyv; mert mi olasz nemzeti-ségűek vagyunk! (Általános brávózás.)

Zanella Rikárd orsz. képviselő a kérdés mellőzését kérte, mert Fiumében olaszok, horvátok és magyarok is laknak s maguk a magyarok is olaszoknak mondják a fiumeiakat.

Az olasz nyelv kultuszát az egyesület szívére köti úgy a városatyáknak, mint a polgárságnak s felhívja a hatóságot, hasson oda, hogy itt minden állami hivatal a város hivatalos nyelvén, az olasz nyelven funkcionáljon.

A plassei lakosság nevében *Pus* József arra kéri az egyesületet, hatna a hatóságnál oda, hogy a *plasse-toretai állami elemi leányiskola* harmadik osztálya már a jövő tanévre megnyitassék.

Az ország politikai helyzetét vázolta aztán érdekes és nagy figyelemmel hallgatott beszédben *Zanella* Rikárd országgyűlési képviselő, elmondván, mint kényszerítették az előző kormányok lelkiismeretlen vezetőemberei az országot először törvényen kívüli, most pedig abszolutisztikus állapotba. Indítványozza, hogy a városi képviseletnél hasson oda az egyesület, hogy az abszolút és törvénytelen *Fejérváry*-kormányának *Fiume városa* is tagadja meg rendeletei végrehajtását s az exlex-állapotban se katonát ne adjon, se adót ne szedessen.

A jeles szónok szavait viharos eljenzés fogadta s a kormányellenes manifesztációt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Ezután a mostani egyesületi tisztikart újból megválasztották s ezzel az ülés véget ért.

Este 9 órakor fényes banket volt, amelyen *Duimich* János, *Walluschnig* Antal és *Zanella* Rikárd orsz. képviselő mondtak lelkes pohárköszöntőket.

A banket, melyen százötvenen vettek részt, éjfélig tartott.

— **A hadihajóraj eltávozott.** Négy napi itt időzés után ma reggel 8 és fél órakor eltávozott kikötőnkől a 21 hajóból álló nyári hajóraj s parthosszat *Sebenicóba* megy. A flotta teljes rendben hagyta el partjainkat.

— **Hadihajóink utja.** Távirati jelentés szerint a *Franz Josef I.* hadihajó Tuniszba, a *Saida* pedig Kefalóniába érkezett. A hajókon semmi baj.

— **A városi tiszti jelölő bizottság** ma este ülést tart, melyen megállapítják az ujonan rendszeresített városi villamosgépész állásra s a kórházi gondnoki állásra kibocsátandó pályázatok feltételeit.

— **Bertoli és Szántó bűnügyének** tárgyalását a helybeli királyi törvényszék még nem tüzte ki. Ugy halljuk, hogy a bűnügy csak a nyári szünet után, vagyis szeptemberben fog tárgyalásra kitűzteni.

— **Chiléből érkezett hajó.** Tegnap érkezett kikötőnkbe, 152 napi ut után, a *Nympha* nevű nagy olasz hajó, mely 2990 tonna salétromot hozott a fiumei Gerbaz-czég részére. Utközben haláleset is történt a hajón. Május 30-án meghalt a vitorlamester, *Russo* Ferencz, ki castelamarei születésű s harminczhét éves volt. Holttestét a tengerbe temették.

— **Az OMKE dalmátországi tanulmányutja.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés a nyár elejére tervezett dalmátországi tanulmányutját szeptember hó közepén okvetlenül megtartja. A tanulmányut irányja: Budapest, Fiume, Zára, Spalato, Ragusa, Cattaro, Czetinje, Skutari. Az utazás 14 napra terjed, vasuton második, hajón első osztályon történik. Az összes ellátási és utazási költségek Budapesttől Czetinjéig és vissza 350 koronát tesznek. A tanulmányuton való részvételre szeptember hó elsejéig lehet jelentkezni az OMKE központi irodájában, ahol a bővebb felvilágosításokat is megadják.

— **A dróttalan táviró a tengeren.** Londonból jelentik, hogy a Cunard-társaság *Campania* nevű gőzöse, amely a minap tette meg az utat Newyork és Liverpool között, az egész uton dróttalan táviróval érintkezésben volt a szárazfölddel. Az óceán közepén a hajó ugyanabban az időben mind a két kontinensre, Európába és Amerikába küldött dróttalan táviratokat, a mi eddig még nem sikerült.

— **A közvilágítást** utcáinkon a következőleg állapította meg a világítási bizottság július hó első felére: Meggyújtatnak a lámpák július 1—10-ike közt esti 8 óra 30 perczkor, július 10—20-ika közt 8 óra 30 perczkor; július 21—31-ike közt 8 óra 15 perczkor. — Elóttatnak pedig 1—10-ike közt hajnali 2 óra 45 perczkor; 11—20-ika közt 3 óra 15 perczkor s 21—31-ike közt 3 óra 15 perczkor.

— **A mentők** a lefolyt június hóban is emberségesen szolgálták hivatásukat. Összesen 276 esetben nyújtottak szerencsétlenül jártaknak első segítséget s 34 súlyosan sérültet szállítottak a városi kórházba.

— **Kevés a víz!** A rettentő hőség, a mely városunkat perzseli, a vízvezetékre is apasztó hatással van s számos utcából érkezik panasz, hogy a vízvezeték kevés vizet ad. Ugy látszik, az ujonan beszerzett szivattyuk sem segítenek e már többször előfordult kalamitáson.

— **A kereskedelmi miniszter a vasuti munkásokért.** A m. kir. államvasutak üzeménél állandóan alkalmazott munkások részére a múlt évben létesített *nyughérpénztár* alapszabályai ellen az érdekeltek részéről emelt panaszok megszüntetése céljából a kereskedelemügyi miniszter több irányú üdvös rendeletet bocsátott ki az államvasutak igazgatóságához. Nagyobb izgalmat okozó panaszra nevezetesen a munkásoknak az, hogy a nyughérpénztár alapszabályai értelmében a 45—55 éves munkásokat csak abban az esetben lehetett felvenni a nyughérpénztárba, — még pedig az alapszabályok hatálybaléptétől számított három hónapon belül, vagyis 1904 szeptember 30-áig, — ha legalább tíz éve szolgáltak s a tagsági járulékot tíz évre visszamenőleg kifizetik. Az alapszabályok ez a rendelkezése sok munkást megfosztott annak lehetőségétől, hogy a nyughérpénztár jótéteményeit élvezhesse, minélfogva a kereskedelemügyi miniszter az államvasutak igazgatóságának javaslatára megengedte, hogy a 45—55

év közötti alkalmazottak felvételének előfeltétele ne tíz évi, hanem csak öt évi előző szolgálati idő legyen. Kimondotta egyuttal, hogy az illető munkások előző szolgálati éveiket, de legalább is öt évet beszámíttatni s az annak megfelelő utánfizetést teljesíteni tartoznak. Megengedte továbbá, hogy az 55—65 éves munkásokat is fel lehessen venni, ha a felvételre való jelentkezésük idejében tíz évi szolgálatuk van és tíz évi utánfizetést teljesítenek. Egyuttal azt is engedélyezte a kereskedelemügyi miniszter, hogy az utánfizetéseket ne hatvan havi, de százhusz havi részletben lehessen törleszteni. — Még egy másik nagy panaszt is orvosolt a kereskedelemügyi miniszter. Ezek hosszú során át panaszkodtak az államvasuti nős munkások, hogy az *időszakos katonai fegyvergyakorlatra* történő bevonulásuk esetén családjuk minden támasz nélkül marad és ennek folytán nélkülözéseknek van kitéve. A kereskedelmi miniszter ezen a bajon akként segített, hogy a fegyvergyakorlatra bevonuló nős, illetőleg családos egyezményes és szakmáymunkások részére bevonulásuk tartamára a kereseti adó kivételére szolgáló alapbérnek, egyéb napi béres és napszamos munkások részére pedig illetményeik hatvan százaléknak kifizetését engedélyezte.

— **Aki császárnak képzeli magát.** Szombaton éjjel tizenegy órakor elegáns szállóvendég érkezett az Európa-szállóba. Mikor a szobaleány eléje tette a vendéglapot, az idegen ezt írta rá németül: *John Schwartz, Austria császára s Magyarország királya.* A szobaleány ijedten futott a cédulával a portáshoz, ki a rendőrségre izent s nyomban jött egy rendőrtiszt a szállóba, ki az idegent *Vidmar* rendőralparancsnok elé kísérte. Itt is kijelentette, hogy ő Ausztria-Magyarország császár-királya, de arra a kérdésre, hogy van-e adjutánsa és van-e pénze, azt felelte, hogy ezek tiszteletlen kérdések. Megmotozták. Nem volt egy krajczár sem a zsebében. Irataiból kitért, hogy *Lutterdorfer* Vinczének hívják, harminczegy éves és a Grác melletti Weizból való. A megfigyelő osztályba szállították.

— **Verekedés a Pannonián.** Tegnap délután nagy verekedés volt a *Pannonia* kivándorlási hajó fedélzetén. Az angol matrózok késelték-boxolták egymást agybafoébe. Egy *Brasty* nevű liverpooli matróz oly súlyos külső és belső sérüléseket szenvedett, hogy félholtan vitték a mentők a kórházba.

— **Baleset a fürdőben.** A Delta tengeri fürdőjében tegnap délben egy fiatal ember a szabaduszók mélyvizű medenczében elmerült. Az ugródeszkán állók vették észre, hogy a tiszta víz alján mozdulatlanul tekszik egy emberi test. Többen levetették megukat az ugródeszkáról a víz alá s felhozták a felszínre az eszméletlen embert. Rögtön élesztgettek, dörzsölték, inhalláltatták és félórai ápolás után csakugyan sikerült is életre téríteni a szerencsétlenül járt fiatalembert.

— **Késelő matrózok.** Az itt volt hajóraj matrózai tegnap ellepték a város összes korcsmáit. Az egyik ó-városi csayszékben este félnyolcz órakor véres verekedés támadt köztük, mely alkalommal az *Arpad* két matróza s a *Itabsburg* egy legénye súlyos késszurásokat szenvedett. A mentők a hajóraj kórházába szállították őket.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Uj hajójárat Fiume és Anglia közt.** Londonból jelentik: Az *United Shipping Co. Limited* uj hajójáratot rendszeresít Anglia kikötői és Fiume közt. A 14 naponként induló hajók Triesztet is érintik úgy menet, mint jövet.

+ **Dalmát hajózási részvénytársaság.** A *Gerolmich & Comp.* lussinpiccolói hajózási czég az *Oesterreichische Kreditanstalt* és a *Nideroesterreichische Estkomptgesellschaft* patronátusa alatt részvénytársasággá alakult át. A czég kilencz teherszállító hajóval rendelkezik; 59.300 tonna tartalommal. Az eddigi alap-

tőke 9,630.000 koronára rugott, a tartalék- és biztosítékalap az 1904. december 31-iki mérleg szerint 3,056,582 koronát tesz ki. A czég hajói leginkább a szabadhajózásban voltak elfoglalva és úgy hírlik, hogy az uj társaság a Brazília és Argentina felé irányuló áru- és személyszállításra fog törekedni.

+ **A keleti tengerhajós-részvénytársaság** a napokban tartotta hetedik rendes közgyűlését. Az évi jelentés kiemeli, hogy ez évben 2,200.000 koronára emelték föl az alap-tőkét és 2,800.000 korona névértékű elsőbbségi kötvényt bocsátottak ki. A részvénytársaság négy uj hajót épített, amelyeket már ez idén nagyobb hajójáratokra fölhasznált. A múlt évi rossz termés és a kedvezőtlen díjszabási tétel miatt az idei üzletév eredménye sem volt kedvező. Az idei tiszta nyereséget különféle leírások után a múlt évi veszteség részben való törlesztésére fordították és a még ezután fennmaradt veszteségnek egyenlegét ujszámlára irták. A közgyűlés a fölmentést megadta és a tisztikart megválasztotta.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

De la Ville szálloda. Wezl dr. és neje Kolozsvár. — Szántó J. Bécs. — Brandl H. Budapest. — Kiss István Simontornya. — Petrinsné Zágráb. — Altenburg Ede Póla. — Merbert E. Fiume. — Valics M. Zágráb. — Dalos A. Abbázia. — Karamota S. Budapest. — Oremus A. dr. Wildau. — Szalay P. Temesvár. — Franzani A. Karrara. — Separovics J. Zára. — Patek Béla Kismarton. — Balás G. Budapest. — Bona Irén Ragusa. — Kotigers V. Krakkó. — Durovics M. Korfu. — Bon M., Wukasovics G. Kattaro. — Dumbovics H. Temesvár. — Hajek G. Póla. — Cajasutti L. Rovigno.

Hungaria szálloda. Crilon Lajos, Josch Oszkár, Füredy Ferencz Budapest. — Zwiss Péter Belgrad. — Rabitz Gyula Leoben. — Kufalm József Brest. — Romen Sándor Szerajevó. — Besenhofer Frigyes Banjaluka. — Vladimir Artur Róma. — Braun Vilmos Bécs. — Corvac Ferencz Zorben.

Kikötőnk forgalma

Erkezett:

Július 1-én.
Concordia, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1362, kapitány Gigilone, Marseilleből.
Nimfa, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1908, kapitány Lamo, Taltalából.
Congo, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1892, kapitány Edward, Hullból.
Július 3-án.
Vesta, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1107, kapitány Tarabocchia, Triesztből.
Indult:
Július 1-én.
Sipan, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 159, kapitány Heller, Cattaróba.
Cypria, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1834, kapitány Barlow, Liverpoolba.
Balaton, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1524, kapitány Sorlini, Antwerpenbe.
Július 2-án.
Deák, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1383, kapitány Kisselich, Rouenba.
Apollo, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1040, kapitány Giaia, Triesztbe.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Nagy Lajos június 29-én Nikolajevba Khersonból.

Indult:

Arad július 2-án Khersonból Odesszába.
Kálmán király július 1-én Rouenből Cardiffba.
Lederer Sándor július 2-án Palermóból Nápolyba.
Kassa július 2-án Triesztből Fiuméba.
Széchenyi július 3-án Fiuméből Liszabonba.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Szerény igényű

polgári iskolát és kereskedelmi tanfolyamot végzett

fiatal urilány

ügyes gépirónő, irodai, nevelőnői vagy más megfelelő állást keres: Magyarul, németül beszél. Információt Herczeg Teréz (Kvaszay villa) nyújt.

Bazár „Al Buon Mercato“**R. NEMES**

FIUME, VIA FIUMARA 4.

— A legjobb bevásárlási forrás. —

NAGY VÁLASZTÉK.

Mindenemű cipők, gyermekjáték, diszmutártyák és utazási cikkekben.

székelyföldi ásványvizek páratlanja.

„Répáti“ a legjelesebb égvényes gyógyásványvíz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétel, rendkívül dús, főleg kötött szén-sav tartalma és kellemes íze folytán ritkítja a pártját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknel, vese és gyomorbélbetegségeknél, gyuladással, hólyag és köszvényes bántalmak és a belső szervek minden betegsége ellen.

A „Répáti ásványvizet“ minden céltudatos, elfogulatlan ivónak rendszeres használatra lelkiismerettel ajánljuk.

A „Répáti“-vize főraktára

Fiumében

Braun Bernát és Társa cégénél, Via Stefano I. Telefon 518.

KICSINYBEN KAPHATÓ:

Angelini G. Fiumara, Consorzio Cooperativo di Consumo, Via Andrassy. — Gregori Carlo Piazza delle Erbe.

„Gyógyszertár alla Salute“

— Erzsébet-terén, az Adria palotával szemben. —

Dr. A. Mizzan

„Petrosol“ hajviz biztos hatása. — Eltünteti a fejkorpát, puhítja a hajat és erősíti a hajgyökereket, megakadályozza a hajhullást és az ősülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat“. Ezen illatnak széjjel fűvése által a légszervekre oly kellemes és jó hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja és ozondússá teszi a levegőt. **Nélkülözhetlen minden háznál,** különösen beteg- és gyermekszobákban.

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

Fiume első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fénykeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy az azelőtti Dobó-féle

fodrász-üzletet

az Adria palotában (a Piazza Elisabetta és a Via Adria sarkán) átvettem.

Figyelmes és szakszerű kiszolgálásról biztosítván a nagyérd. közönséget, maradok

kiváló tisztelettel

Tihova Ferencs

fodrász és borbély.

MAGYAROK OTTHONA!
Rosenthal Lipót -- Fiume
AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJ CZÁR.

Nyaralás a Balatonon.

Balaton-Almádban a Kompolthylvillatelepen még néhány külön villa s magánlakás kiadó a fürdőévadra.

Értekezhetni a tulajdonossal „A Tengerpart“ szerkesztőségében.

Legujabb divat.

Angol kelmék hölgyek számára óriási választékban, az ismert olcsó árakon

Fehér battist, áttört	méterje 13 krajczár,
Zefir, divatos mintákban	16 "
Percall, elegáns színezéssel	16 "
Zefir, legjobb minőség, szolid színek	20 "
Szövetek, 115 cm. széles hölgyruhák	48 "
Pongées tiszta selyem, modern rajzzal, 1-a minőség	88 "
Crepon, gyapjuból nagy választék	17 "

Minden az évadhoz szükséges cikk napról-napra friss választékban.

WEISS M.

Szabott árak. **FIUME, CORSO II. TELEFON.**

Eladása divatos kézi munkáknak, hölgyek részére szövetek, butorszövetek, vásznak, fehérműk, gyapotkelmek, selymek, keztük, szörmék, esernyők stb.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota. **FIUME** palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

— SZÁLLIT —

minden a nyomdászatba vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

— ESEGUI SCE —

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.

Hirdetések
felvétetnek a kiadóhivatalban.